

Selostus ja pöytäkirja Helkkilän Hellman-
suvun sukukokouksesta Huittisissa kesäkuun 29
päivänä 1974.

Sukukokouksessa, joka oli järjestyksessään kuudes, oli läsnä suvun jäseniä, Emanuel ja Liisa Hellmanin jälkeläisiä, puolisoineen noin 170. Mukana oli useita kantavanhempien lastenlastenlapsia, ja muut olivat kantavanhempien jälkeläisiä seuraavissa eli neljännessä ja viidennessä polvessa. Miten oli mukana suurimpiin eli Liisa Tiirikin ja kustaa Hellmanin sukuhaaroihin kuuluvia, mutta lukuisasti edustettuina olivat myös Anneli Ilitalon, Susuoli Hellmanin ja Juho Heloman sukuhaarat. Erva Kestilän sukuhaarasta ei ollut edustajia.

Suvun jäsenet kokoontuivat klo 10 Huittisten kirkon luona, ja klo 10,30 alkoi kirkossa suvun jäsenten voimin pidetty hartaushetki. Sen aloitti dir.mus. yrjö Helkiö urkuesityksellä, minkä jälkeen seurasi koululaisten Päivi ja Soili Lehtosen sekä heidän toveriansa Paula Niemisen ja Annikka Salmisen kvartettiesitys. Yhteisesti laulettu virren jälkeen Maskun kirkkoherra Rudolf Molnar piti hartauspuheen. Rehtori Elmi Molnar esitti yksinlaulua, ja loppuliturgian hoiti Huittisten rovasti Toivo Salminen, joka sisarensa avioliiton kautta oli läheisessä yhteydessä sukuunne. Tilaisuus päättyi virteeseen.

Hartaushetken päätyttyä rovasti Salminen esitteli kokoon-tumispaikkaa, huittisten kirkkoa, ja Yrjö Helkiö esitti vielä uruilla sinf.runoelman Finlandia.

Kirkosta siirryttiin sen vieressä olevalle hautausmaalle, jossa ovat suvun jäsenten Emil ja Olga Helkiön sekä Eino Helkiön haudat, minkä lisäksi sankarihaudassa lepää Arvo Helkiö. Läsnä olevien kokoonnuttua Emil ja Olga Helkiön haudan äärelle opettaja Jouko Helkiö puhui niiden isovanhempiensa ja samalla suvun menneiden polvien muistolle. Haudalle laskettiin kukkavihko. Osa mukana olleista kävi myös sankarihaudalla.

(Kirkossa jaettu ohjelmalehtinen, liite 1.)

Sen jälkeen siirryttiin autoilla noin 6 km:n päähän, Tampereelle johtavan tien suunnassa, siitä vähän pohjoiseen

Kiviniemen kylässä olevaan Mattilan taloon, jonka isäntä-
väki Touko ja Raita Lehtonen olivat ottaneet järjestääk-
seen sukukokouksen kodissaan. Sää oli pilvinen, mutta sa-
teeton, ja koväänisellä välitettiin ohjelma ja kokouksen
kulku ulkona olevillekin.

Sukukokoustalossa nautittiin yhteinen lounaspäivällinen.

Sukutoimikunnan puheenjohtaja hallintoneuvos Ilmari Helo-
maa esitti Kelevala-runonittaisen tervehdyksen, jossa pa-
lautettiin mieliin menneiden polvien vaiheita ja suvun jh-
teidenpitoa sekä lopuksi tuotiin esiin läsnä olevien puo-
lesta tervehdys talon isäntävälle (liite 2). Samalla hän
luovutti Touko ja Raita Lehtoselle eräiden he@sinkiläis-
ten osanottajien mukanaan tuoman Pirkkalan koivun taimen
istutettavaksi muistoksi sukukokouksesta.

Iltepäivällä pidettiin virallinen sukukokous, jossa käsi-
teltiin seuraavat asiat:

1 §. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin, sukutoimikun-
nan puheenjohtajan avattua kokouksen, pääjohtaja Antero
Eiha ja sihteeriksi rouva Sivi Karjalainen.

2 §. Sukutoimikunnan puheenjohtaja esitti tervehdyksen
Raumalta, jossa hän oli edellisessä päivänä käynyt ja
tällöin laskenut kantavanhempien muistokivelle kukkia su-
kukokouksen merkeissä.

3 §. Luettiin rouva Ilma Orkamon, sukumetrikkelin laa-
tijan, sukukokoukselle lähettämä tervehdyskirje (liite 3).
Päätettiin lähettää kokouksen osanottajien puolesta kirje-
tervehdys Ilma Orkamolle, ja kirjeen lähettäminen jätet-
tiin Ilmari Helomaa tehtäväksi.

4 §. Ilmari Helomaa selosti sukujulkaisujen, matrikke-
lin ja Helkkilä-julkaisun, myyntitilannetta ja sukutoimi-
kunnan rahatilannetta. Kun viime sukukokoukseen ilmesty-
neen Helkkilä-julkaisun kustannukset olivat olleet yli
2.300 mk ja siinä sukukokouksessa oli myyty julkaisua
vain 18 kpl. eikä toimikunnella ^{ennestään} matrikkelin myynnistäkään
kertyneenä ollut enempää kuin 490 mk, Helkkilä-julkaisu
oli saatu rahoitetuksi vain siten että eräät yksityiset
jäsenet olivat lainanneet tarkoitukseen varojaan. Julkai-
sus oli sittemminkin saatu myydyksi vain vähän, tähän
mennessä kaikkiaan vain 42 kpl. kun kuitenkin myös mat-

rikkeliä oli vielä saatu myydyksi joitakin kappaleita ja mainitusta sukukokouksesta oli jäänyt ylijäämää 234,44 mk ja lisäksi oli saatu muutamilta suvun jäseniltä pieniä vapaaehtoisia jäsenmaksuja, velat oli nyttemmin saatu maksetuiksi, ja toimikunnan kassassa oli nyt noin 100 mk. Selostus hyväksyttiin keskustelutta.

5 §. Tässä yhteydessä tolettiin, että Helkkilä-julkaisu on, myyntimenekin vähäisyydestä huolimatta, suvun yhteistoiminnan aikaansaannoksena erikoislaatuinen ja myös kansatieteellisesti arvokas. Annettiin sukutoimikunnan puheenjohtajan tehtäväksi lähettää julkaisun toimittaneille Sakari ja Aini Pihalle kirjeellä kokouksen osastottajien tervehdys.

6 §. Kun edellisissä sukukokouksissa oli tehty ehdotus toimenpiteisiin ryhtymisestä suvun vanhojen henkilöva-
lokuvien keräämiseksi, sukutoimikunnan puheenjohtaja kertoi toimikunnan piirissä harkitun kysymystä kuvien keräämisestä ja niiden mahdollisesta monistamisesta suvun jäsenten saataviksi.

Sukutoimikunnassa oli tällöin tolettu, että Emanuel Hellmanin kuva on monilla suvun jäsenillä, mutta että Riisa H:sta ei ole kuvaa, ja että heidän pojistaan on kuvia, mutta ei tyttäristään, sekä että heidän lastenlapsistaan on kuvia toisista, toisista ei. Yhtenäistä kuvakokoelmaa näistä esivanhempien polvista ei näin ollen ole mahdollista saada aikaan. Toisaalta oli todettu, että eri sukuhuaroihin kuuluvilla yleensä on heitä kiinnostavat saatavissa olevat kuvat menneisiin polviin kuuluneista ja että erilliset kuvat suihin sukuhuaroihin kuuluneista eivät ilmeisesti jaksakaan kiinnostaa. Toimikunnassa oli näin ollen päädytty siihen, että käytännöllisiä edellytyksiä ja tarvetta kuvien keräämiseen ja monistamiseen ilmeisesti ei ole.

Ensien toimenpiteiden asiassa katsottiin raukeavan. Samalla kuitenkin tolettiin, että jos joku on kiinnostunut saamaan jäljennöksiä joistakin yksittäisistä kuvista, sukutoimikunnan jäsenet tekevät parhaansa jäljennösten hankkimiseksi kuvien haltijoilta.

7 §. Kun Helkkilä-julkaisun yhteydessä oli tullut ilmi, että Helkkilässä oli jossain vaiheessa viime vuosisadanvaihteen tienoilla käytetty väen rüöälle kutsumiseen "flakuriskaan" nostettua sini-valko-punaista lippua, pro-

fessori Sakari Iike oli viime sukukokouksessa julkaisua selostaessaan esittänyt ajatuksen, että mainittua lippua ehkä voitaisiin pitää suvun lippuna. Asiasta oli sen jälkeen useaan otteeseen keskusteltu sukutoimikunnan jäsenten kesken, ja sukutoimikunnan puheenjohtaja oli laatinut asiasta muistion (liite 4), jonka pääkohdat hän nyt selosti. Muistiossa ja selostuksessaan hän päätyi siihen, ettei em. kolnivärilipulla, joka oli suvun useimmille jäsenille aivan vieras, voinut olla suvun jäseniä yhteenliittävää merkitystä ja ettei erityistä suvun lippua yleensäkään tarvita. Kaikki sukutoimikunnan jäsenet ja muutkin suvun jäsenet, joiden kanssa asiasta oli keskusteltu, olivat yhtyneet samaan käsitykseen. Tätä riippumatta voitiin tietenkin em. Helkkilässä käytetyille merkinantolipulle samoin kuin muillekin suvun piirissä jossakin vaiheessa ehkä käytetyille lipuille antaa muistoarvo niin kuin esi-isien toiminnalle yleensäkin. Arvoa oli annettava sillekin, että em. lipputieto oli jälkipolville säilynyt.

Asiasta keskusteltaessa Tyyni Helkiö kertoi muistavansa em. lipun käytön Helkkilässä hänen lapsuudessaan vinenomean merkinantolippuna.

Keskustelussa yhdyttiin sukutoimikunnan jäsenten käsitykseen, joten kysymyksen "suvun lipusta" katsottiin raukeavan. Tämän estämittä voitiin luonnollisesti eri sukuhaarojen piirissä käytetyille lipuille antaa muistoarvo. Suvun jäsenien toivottiin myös lähettävän sukutoimikunnalle heillä ehkä olevia tietoja suvun piirissä käytetyistä lipuista tai tunnuksista.

§. Sukutoimikunnan jäsen valtuust. Pertti Marjona selosti suunnitelmia ilma Orkanon sukumatriikkelin jatko-organ aikaansaamiseksi. Ilma matriikkeli on ilmentynyt jo 1964 ja tiedot siihen oli kerätty edellisinä vuosina, suvun jäsenten piirissä kaivataan lisätietoja sekä matriikkelissa olevien että myöhemmin syntyneiden osalta. Ensimmäiseksi tulee tällöin eteen tarpeellisten henkilötietojen kerääminen. Sitä varten Ilma Orkano oli vanhaa tietojenkeruulomaketta tarkistaen laatinut uuden lomakkeen, jota tultiin tänään kokouksen aikana monistena jakamaan suvun jäsenille täytettäväksi ja mahdoll. pian palautettavaksi toimikunnalle. Valittiin eri sukuhaaroista yhdysmiehiksi lomakkeen jakelua ja keräämistä varten Antero Piirikka, Antero Piha, Touko Lehtonen, Jalmari

Mattila, Pertti Marjomaa ja Eeva-Maija Haapanen.

Sukutoimikunnan merkittävaksi jätettiin toimenpiteet asian edelleen kehittämiseksi, jatko-osan muoto, rahoitus jne. Todettiin, että sopivan henkilön löytäminen matrikelin jatko-osaa laastimaan voi tuottaa vaikeuksia.

9 §. Sukutoimikunnan puheenjohtajaksi valittiin edelleen Ilmari Helomaa. Toimikunnan muiksi jäseniksi valittiin sukuhaarittain myös eatiset jäsenet, paitsi Vieno Mattilan tilalle hänen poikansa Jarmo Mattila.

Sukutoimikuntaan tulivat edin ollen kuulumaan:

Liisa Tiirikin sukuhaarasta:
Antero Tiirikka, Vammuntilasta,
Eeva Salo, Raumalta,
Seppo Martano, Miehättulasta, ja
Jarmo Erälaukko, Helsingistä;

Annelia Ylitalon sukuhaarasta:
Jalmari Mattila, Jyväskylästä,
Sirkka Björkqvist, Espoosta, ja
Jarmo Mattila, Kulanaalta;

Kustaa Hellmanin sukuhaarasta:
Yrjö Melkiö, Hyllykoskelta,
Antero Piha, Helsingistä,
Solina Reinila, Helsingistä,
Elmi Molnár, Turusta, ja
Touko Lehtonen, Ruittisista;

Samuli Hellmanin sukuhaarasta:
Ilma Orkano, Helsingistä,
Eivi Karjalainen, Helsingistä, ja
Pertti Marjomaa, Helsingistä;

Juho Helomaa sukuhaarasta:
Ilmari Helomaa, Helsingistä, ja
Veikko Helomaa, Kauniaisista;

Eeva Kestilän sukuhaarasta:
Salli Honkinen, Laitilasta, ja
Eeva-Maija Haapanen, Helsingistä.

Sukutoimikuntaan puheenjohtajan ehdotuksesta valittiin seuraavat toimikunnan jäsenet toimikunnan varapuheenjohtajiksi, nimittäin Antero Tiirikka, Touko Lehtonen ja Pertti Marjomaa.

10 §. Keskusteltiin seuraavasta sukukokouksesta. Yleisesti toivottiin, että se voitaisiin pitää jälleen 5 vuoden kuluttua, ehkä sillä kertaa Helsingissä. Asia jäi sukutoimikunnan sikseen merkittävaksi.

Virallisen sukukokouksen jälkeen jatkettiin yhdessä olo ja seurustelua. Isäntäväki Touko ja Raita Lehtonen esittivät yhdessä laulun, ja kirkossakin esiintyneet nuoret

esittivät musiikkia.

Sukukokouksen osanottajista otettiin ryhmäkuva ulkona, kokoustalon puutarhan puoleisella rinteellä.

Nykyhemmin iltapäivällä istutettiin edellä mainittu Pirkhalon keivun taini samaan puutarharinteeseen muistoksi sukukokouksesta. Kovasti Salminen puhui tällöin, ja sukukokous päättyi yhteisesti laulettuun virteeseen, minkä jälkeen kokouksen osanottajat hajaantuivat illan suursa kurtin tehoilleen.

Pöytäkirjan ja selostuksen

vakuudeksi. Eino Karjalainen